

Â tènè 7 sô a lingbi mo inga na ndô tènè ti Surungo ndô ti maboko ti â zo teti COVID-19.

Â tènè #1

Yoro ti surungo na ndô ti maboko teti COVID-19 a lingbi ti mou na mo kobela ti COVID-19 pèpè.

Yoro ti surungo na ndô ti maboko teti COVID-19 a yéké na makongo ti COVID-19 pèpè, tongaso yoro ni a lingbi ti mou na mo kobela ti COVID-19 pèpè. Yoro ti surungo na ndô ti maboko teti COVID-19 a lingbi ti bata mo si mo wara makongo ti kobéla sô pèpè. Â kpalé so mo lingbi ti wara na péko ti surungo ndô ti maboko ti mo a yéké â yé tongana songô maboko ouala kobéla ti ndowa.

Â yé so a yéké na légué ni na a yéké tongaso lakwè.

Â tènè #2

Â surungo ndô ti maboko teti COVID-19 a yéké nzoní, na a mü â gbâ ti ngü mingi ti lèkèrè â yoro ni.

Adé a hourou ndô ti mbéni kapa ti lèkèrèngô â yoro ti surungo na ndô ti maboko teti COVID-19 pèpè. Â kota wandara na ndô ti dunia mobimba a sara â kota kusala na ndô ti â kodé sô teti agbâ ti ngü mingi. A yéké tongaso si ala gwé da ti sara nzoní yoro na yâ ti kété ngoye.

Â tènè #3

Â yoro ti surungo na ndô ti maboko teti COVID-19 a lingbi ti bata mo si â mbéni â makongo ti kobéla sô a sara sioni na mo pèpè.

Â makongo ti kobéla a yéké gbian yâ ti tèrè ti ala, tongana â ngoye a yéké hon. Â gingo ndâ ti yé afa sô yoro ti surungo na ndô ti maboko ti â zo teti COVID-19 a yéké nzoní na légué ti sô i bâ na ndô ti sô a haka na ndô ti â makongo sô a yéké mou kobéla ti COVID-19 na zo.

Â tènè #4

Â yoro ti surungo na ndô maboko teti COVID-19 a lingbi ti gbian yâ ti ADN ti mo pèpè.

Surungo ndô ti maboko teti COVID-19 a yéké surungo ndô ti maboko sô a iri ni mRNA, na lo lingbi ti gbian yâ ti ménê ti mo ouala ADN ti mo pèpè. Ala mou légué na tèrè ti mo ti zingo a anticorps sô a lingbi ti bata mo si mo lingbi ti wara kobéla ti COVID-19 pèpè.

Â tènè #5

Â yoro ti surungo na ndô ti maboko teti COVID-19 a yéké yé oko ti bâ na yâ ti tènè ti â kpalé ti dungs ouala ti toukouango ti ngö pèpè.

Â mbéni tâa pande â mbrimbri ndâ ti tènè sô afa a tènè â yoro ti surungo na ndô ti maboko teti COVID-19 alingbi ti kanga légué na dungs moléngé ouala na bubango ti ngö a yéké dâ pèpè. Na nga, â mbéti ti gingo ndâ tèrè ti a zo afa pèpè sô â kété didi sô a yéké na ndô ti makongo ti coronavirus alingbi pèpè ti körö yâ ti dâ ti moléngé na a sara si ménê a yuru. Mo lingbi ti surü ndô ti maboko ti mo atâa mo yéké na ngö ouala mo yéké mü më na moléngé. Â mama ti ngö alingbi ti wara kota kpalé ti kobéla nnga na ti tongana a gbandi ala na dânganga teti COVID-19. Pika patara na wanganga ti mo tongana mo yeke na â houndango ndo.

Â tènè #6

Â mbéni â yé sô a mou légué na â mbéni zo ti wara â sangö na ndô ti zo a yéké na tâ ti yoro ti surungo na ndô ti maboko teti COVID-19 pèpè.

Â sioni sangö sô a tènè â yoro ti surungo na ndô ti maboko teti COVID-19 a yéké na â yé sô a mou légué na â mbéni zo ti wara â sangö na ndô ti mo **afa sô a yéké mvènè**. I inga biani â yé sô a yéké na yâ ti yoro ti surungo na ndô ti maboko ti â zo sô. Mo lingbi ti wara a iri ti a yoro sô a sara na yoro ti surungo na ndô ti maboko teti COVID-19 na [ndô ti gbanda tèrè](#).

Â tènè #7

Â zo sô a yéké na â kpalé ti â kota kobéla alingbi ti suru ndô ti maboko ti ala kozo si a suru ndô ti maboko ti mo.

Tongana mo yéké na â ngangu kobéla, â kobéla tongana diabète, mo yéké na tâ ti kota kpalé ti warango kobéla ti COVID-19. Â yoro ti surungo na ndô ti maboko ti â zo teti COVID-19 a yéké nzoní teti â zo sô a yéké na â mbéni ngangu kobéla na tèrè ti ala.